

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Rebus Bohemicis Liber Singvlaris

Le Mire, Aubert

Lvgdvni, 1621

Vita S. Adalberti, Episcopi Pragensis & martyris Sambiensis, breuiter
commemoratur. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11069

C A P V T V I.

*Vita S. Adalberti, Episcopi Pra-
gensis, & martyris Sambiensis,
breuiter commemoratur.*

ADALBERTVS apud Bohe-
mos natus illustri & regia
maiorum profapia, matrem habuit
ex Slauorum gente, patrem verò
qui Henricum primum eius nomi-
nis Germaniæ Regem sanguine
contingebat. Magdeburgum puer,
iam pridem à parentibus diuino
cultui consecratus, ad litterarum
studia missus est; vbi cum *Adalber-
tus*, vrbis Episcopus, tum suo nomi-
ne affecit; cùm antea *Voicechus* ap-
pellaretur, tum iis sapientiæ atque
Christianę pietatis ornamentis im-
buit, vt reuersus inde ad suos om-
nibus esset admirationi.

Sancti

Sanctitate igitur vitæ & eruditionis fama, ac gentis splendore, ciuibus suis gratissimus, vbi per id tempus Pragensem Ecclesiam Præfulis morte destitui contigit, ipse omnium consensu Episcopus electus, & à *VVilligiso* Moguntino Archiepiscopo consecratus est. Susceptus itaque magna cleri populique alacritate, Pontificatus munus, quoad vixit, summa fide diligentiaque administrauit.

Duodecim pauperes quotidie mensæ suæ familiariter adhibebat; compluresque festis diebus inopes accersiri ad se iubebat; quibus larga vitæ subsidia benignè ministrabat. Rarò, nisi die sacro, ante solis occasum, cibum capiebat; neque vnquam satur quieti se dabat. Corpusculum quippe acerrimis atterebat ieiuniis, ac vigiliis: neque nox lectulo reddebat, sed excipiebat illum

lum

um nuda humus, vel tenue cili-
cium, supposito, pro puluino, capiti
apide.

Inter hæc strenuus Pastor, cum
& exemplo sanctæ vitæ, & verbo
prædicationis insistēs, commissum
sibi populum ad iustitiæ virtutif-
que tramitem perducere conatur,
sentit opus hoc ministerij tardiùs,
quàm optabat, sibi prouenire; Bo-
hemis in omnem vitæ licentiam
effusis, & coniugij leges nefariè
violantibus: ad hæc clero quoque
Pontifici in primis aduersante, quo
minùs pios suos conatus prouehere
posset.

Quare Romam sibi primo quo-
que tempore adeundam putauit,
quò à summo Ecclesiæ Præsidente sol-
ui à Pastoralis officij cura, & sece-
dere in sanctæ contemplationis
otium posset. Inde sacra Hieroso-
lymorum loca peragrans, cum in
reditu

reditu Cassinense monasterium petiisset, suafu sanctissimi *Nili* Abbatis Romam reuersus, istic à *Leone* Abbate monasticam vestem suscepit. Sed ilico, adnitente Archiepiscopo Moguntino, ad sedem suam reuerti in Bohemiam à Pontifice iussus est.

Sed, non diutiùs Pragæ substitit, quàm in pristinam vitiorum consuetudinẽ relapsa Bohemia virum sanctum iterum Romã adire compulit: vnde & *Gregorij V.* auctoritate, rursus in Bohemiam missus, postquam nec quietis aut compositis incolarum animis vti licuit, *Boleslaum* Poloniae Ducem exorat, vt ad Prutenorum animas Christo lucrificiendas nauigium præbeat, & ad incultarum istarum gentium arua, vomere Dei præscindenda, copiam sibi faciat. Itaque Pannonia & magna Sarmatiæ parte Euãgelij luce

luce

luce & miraculis collustrata, denique in eam Prussiæ regionem venit, quæ *Sambia* dicitur.

Hic cum ex Prutenis unum ad Christi notitiam perduxisset, huius usus est hospitio, cum duobus vitæ comitibus, quos ex Polonia secum adduxerat. Ceterum ipso Prussiæ ingressu, subito barbarorum concursu, ignotam vestem cultumque peregrini admirantium, exceptus, furorem eorum non evasit. Nam conto inter scapulas valido ictu percussus, Deum laudavit, quod vel unam pro Domino suo crucifixo plagam accepisset.

Inde cum fortiter de Euangelij ac salutis eorum necessitate verba ad paganos haberet, neque finem eos ad meliora flectendi faceret, illi cœlestia verba dedignantibus, minisque ac clamoribus sanctum virum suis excedere finibus iubent-

tes, mortem denique & extrema mala illi atque hospiti comminati sunt, ni coeptis desisteret, & cum suis alio migraret.

Hac cura mirè anxius vir sanctus, magisque quòd in huius gentis procuranda salute tam parum proficeret; primò vestem, qua paganos offendi didicerat, mutare statuit, atque si ne quidem ita res succederet, abire ad *Luiticos*; quorum linguam bene callebat. At armatus inter hæc Prutenorù furor, vitæ sancti viri insidiabatur. Quare rei diuinæ insistentem clamoribus aggrediuntur, & ceu magum & incantatorem destinant neci.

Fuit ex irruentium turba, qui cum oculos flecteret, retrò flammam conspexit qua vicum apparebat cremari, vnde exierant. Quare reuersi ilico, cùm damnum ab igne nullum illatum esse cognoscunt,

scunt,

scunt, magiæ visum adscribentes, vehementiùs in sanctum virũ concitantur, ligatumque in montis vicini supercilium pertrahunt.

Hic primùm dux & magister nefariæ cohortis, iaculo penetralia cordis ipsius transigit: ceteri deinde certatim missilia ingerentes, destinatum scelus peragunt, septemque lanceis confossum, martyrem cælo transmittunt. Passum autem perhibent sanctum Adalbertum nono Kalendas Maij, anno nongentesimo nonagesimo septimo, feria sexta, Imperatore Othone tertio.

Admiranda sunt, quæ remotis in locis de morte S. Adalberti piis viris Deus reuelavit. Quippe *Ioanni* Abbati monasterij Romani, in quo olim vixerat, linteum oblatum est de cælo, instar niuis candidum, quo Adalbertus donatus in cælũ profi-

cisci videbatur. At *Nilus* Græcus, miræ sanctitatis Abbas, *Cassino* Romam nuntiauit, amicum communem *Adalbertum* bonam habere viam, qui verè cum Spiritu sancto ambularit.

Corpus martyris à barbaris asseruatum est capite à trunco diuulso. Vtrumque *Boleslaus* Poloniæ Princeps pretio redemptum, solemni pompa reduxit in Poloniã, ac primò in *Tremesnensi* monasterio collocauit; nec multò post ad *Gnesnensem* basilicam transtulit; vbi inclytus martyr Christi pluribus cœpit & humano generi salutaribus miraculis clarere.

Denique huius fama permotus *Otho* Tertius eius nominis Imperator, in Poloniam profectus, sepulcrum *Adalberti* martyris, inuisit, & *Boleslao* regiis insignibus atque honore affecto, brachiũ noui marty

marty

martyris à nouo Rege impetrauit;
quod postea Romæ in insula apud
D. Bartholomæi Ecclesiam deposti-
tum esse fertur.

S. Adalberti vitam scripsit Cos-
mas ex Decano Pragensi Episco-
pus Pragensis, & Bohemorum Hi-
storiographus.

C A P V T VII.

*Pragenses Episcopi & Archie-
piscopi.*

A N N O Christi 923. *S. V Ven-*
ceslaus Bohemię Dux & mar-
tyr S. Vito martyri templum Pragæ
ædificauit, quod anno 968. *Boleslaus*
Pius Episcopi sedem fecit, *Ioannes I.*
Rex eiusque filius *Carolus IV.* Cæ-
sar, anno 1344. Metropolitano ho-
nore decorandum, per Clemen-